

OBSAH

PRIPOMÍNAME SI...

Ján Simonides	1
Simone de Beauvoir	2
Z regionálnej kartotéky: Jozef Dunajovec	4

INFORMUJEME...

Podpora knižníc v rámci Grantového systému MK SR	5
Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008-2013	6
Bratislavské bibliografické dni	9
Významné osobnosti okresu Galanta na webe	9
Haydn a Esterházyovci	10

ZAÚJÍMAVOSTI

Vynaliezavý zlodej	11
Výroba kníh by mala byť ekologická	11
Výzva OSN na podporu výstavby knižníc v Afrike	11

BIBLIOGRAFICKÁ ČASŤ

Výročia v 1. polroku 2008	12
Bibliografie	14
Plán edičnej činnosti na rok 2008	15

PRIPOMÍNAME SI...

JÁN SIMONIDES

(9.1.1908 Spišské Vlachy - 7.5.1978 Banská Bystrica)
slovenský spisovateľ cestopisnej a memoárovej prózy

Pochádzal z rodiny evanjelického kňaza, vzdelanie získal v Prešove a vo Wittenbergu, po štúdiách pôsobil v Brezne ako rektor školy. Po odhalení Vesselényiho sprisahania ho väznili v Leopoldove a bol odsúdený na neapolské galeje. Cestou na galeje ušiel spolu s Tobiášom Masníkom, no po piatich dňoch ich chytili a uväznili. Na slobodu sa dostal vďaka tomu, že ich vykúpil istý nemecký kupec. Precestoval veľa krajín (Taliansko, Švajčiarsko, Nemecko), kým sa usadil v Nemecku, kde žil do roku 1683. Napokon sa konečne vrátil do vlasti a opäť pôsobil ako rektor gymnázia v Brezne a na viacerých miestach ako evanjelický farár.

Je známy najmä ako autor cestopisných a memoárových diel, v ktorých sa venoval svojim zážitkom od odsúdenia v Bratislave až po návrat domov. Vychádzal pritom zo svojich denníkov, ktoré si cestou písal. Vo svojich dielach však neopisoval len svoje zážitky, ale venoval sa aj opisom krajov, ktoré navštívil počas svojej cesty, a regionálnym zvyklostiam, etnografickým pomerom, a opisuje tiež architektúru (antické pamiatky, kláštorné a chrámové stavby). Používal jednoduchý, bezprostredný jazyk, pričom nevsúval do textu takmer žiadne náboženské detaily (biblické texty, príklady, náboženské reflexie), takže jeho dielo je považované za viac-menej svetskú prózu, ktorá v tom období bola zriedkavá.

1676 - *Krátke opísanie toho, čo sa stalo s kňazmi uhorskej evanjelickej cirkvi* (*Brevis consignatio eorum, quae facta sunt cum ministris ev. ecclesiae Hungaricae*), denník o jeho odsúdení, úteku, vyslobodení a živote v Nemecku (zachovali sa len 3 odpisy, orig. nie)

1676 - *Galéria všetkých Bohu oddaných, spútaných navzájom reťazami kresťanskej cnosti* (*Galeria omnium sanctorum, catenis christianae virtutis sibi devincotorum*), memoárová próza (knižne vyd. v roku 1685)

1679 - *Prenasledovaný vyhnanec* (*Exul praedicamentalis*), memoár. próza

1704 - *Vysvětlení křesťanského učení*, úvod ku katechizmu, kde povzbudzoval ku vzniku a využívaniu vlastného materinského jazyka (slovakizovanie češtiny)

1707 - *Řeči, v kterých se lid boží napomíná*, rukopisná zbierka kázni
Zdroj: „http://sk.wikipedia.org/wiki/J%C3%A1n_Simonides“

SIMONE DE BEAUVOIR

(9. január 1908 Paríž, Francúzsko - 14. apríl 1986 Paríž, Francúzsko)
jedna z najvýznamnejších literárnych osobností a intelektuálok svojej generácie, existencialistická filozofka a spisovateľka

Už v rannej mladosti sa začala búriť proti svojej meštiackej katolíckej výchove a vzdelávaniu a proti spoločenským zábranám, ktoré jej ukladalo jej pohlavie. Ako 19-ročná prehlásila: „Nechcem sa v živote podrobovať žiadnej inej vôli ako svojej.“ Našťastie sa vyhla perspektíve otupujúceho malomeštiackeho manželstva, nakoľko otec nedokázal ani jednej zo svojich dcér zabezpečiť veno. Pokračovala v štúdiách s odhodlaním živiť sa sama. Bola vynikajúcou študentkou a v roku 1929 absolvovala na Sorbonne. Tu sa zoznámila so spolužiakom Jean-Paulom Sartrom, ktorého neskôr v prvom diele svojej autobiografie nazvala „*spriaznenou dušou, v ktorej som rozpálená až na hranicu rozžeravenosti našla všetky svoje vášne. S ním som sa mohla deliť vždy o všetko.*“ 51 rokov (až do Sartrovej smrti v 1980) spolu žili. Ich vzťah, ktorý obaja považovali za zásadný a nezničiteľný, vylučoval tradičné predstavy o manželstve a deťoch a zahŕňal aj vzájomne schválené ústupky voči „náhodným láskam“ menšieho významu. Obaja boli preslávení svojimi literárnymi výkonmi ako aj politickou angažovanosťou, rovnako ako svojim nekonvenčným vzťahom a stali sa ústrednými postavami povojnového francúzskeho ľavicového intelektuálneho a existencialistického hnutia.

Až do roku 1943 vyučovala filozofiu na niekoľkých vysokých školách. Potom sa naplno venovala písaniu. Jej prvý vydaný román *Pozvaná* (1943) skúma trojuholník vzťahov medzi ľavicovým intelektuálom, jeho stálou milenkou a mladšou milenkou. Túto citovo bolestnú situáciu zažila sama v prvých rokoch svojho vzťahu so Sartrom. K ďalším významným románom patria *Všetci muži sú smrteľní* a *Krv tých druhých* oba interpretujú existenčnú dilemu. *Mandaríni* - kľúčové dielo, v roku 1954 získalo prestížnu Goncourtovu cenu - inšpirované jej románikom s americkým spisovateľom Nelsonom Algrenom. Nachádzajú sa tu aj veľmi ľahko identifikovateľné portréty Sartra, Alberta Camusa a ďalších francúzskych intelektuálov. Zbierka troch poviedok *Zlomená žena* sa zameriava na tri ženy, ktoré nedokážu ovládať svoj osud.

K nebeletristickým dielam patria štyri autobiografické zväzky, ďalej *Etika a dvoznačnosť*, ktorá sa snaží vysvetliť existencializmus a ponúka pozitívny názor na život založený na oddanosti a slobode voľby. Ďalším dielom je *Dosiahnutie plnoletosti*, monumentálne historické dielo o tom, ako najrôznejšie kultúry zaobchádzajú so starnúcimi občanmi.

Po celom svete sa Simone de Beauvoir preslávila až knihou *Druhé pohlavie* - ako väčšina výnimočných a revolučných diel, aj toto dielo vyvolalo najrôznejšie reakcie, od zdesených výkrikov tradicionalistov až po vďačnosť žien, ktoré v S. de Beauvoir konečne našli prvú skutočnú explikátorku svojho stavu. Rôzni kritici nazývali toto dielo prívlastkami „pompézne, prehnané, neúprosne dogmatické, pesimistické, rozporuplné...“ a k ženám nespravodlivé, pretože vychádza z predpokladu nadradenosti mužov a podriadenosti žien. Aj oni však uznávali jeho význam a vplyv.

Spolu so Sartrom redigovala niekoľko ľavicových publikácií a zúčastnila sa mnohých protestných pochodov, demonštrácií a politických akcií proti režimu. Písala manifesty, prednášky, prejavy a články propagujúce kauzy ako nezávislosť tretieho sveta, bezpečnosť práce robotníkov v továrňach, či potratová reforma. V roku 1981 vykreslila v knižnej forme desať rokov so Sartrom; dielo vyšlo v angličtine v roku 1984 pod názvom *Adieux: Rozlúčka so Sartrom*.

Podľa: Debora G. Felder: 100
nejvýznamnejších žien.

Z REGIONÁLNEJ KARTOTÉKY...

JOZEF DUNAJOVEC

(23. marec 1933 Nesluša - 22. február 2007 Bratislava)
Novinár, publicista a autor literatúry faktu

Ing. Jozef DUNAJOVEC

Narodil sa v mnohodetnej rodine v kysuckej Nesluši, detstvo prežil od svojich piatich rokov vo Vinohradoch nad Váhom. Vychodil vyššiu roľnícku školu v Rakoviciach a potom odišiel do Bratislavy, kde absolvoval Vysokú školu ekonomickú. Popri štúdiu pracoval v redakcii Smeny najprv ako dopisovateľ, neskôr ako interný redaktor. Okrem toho pôsobil v Roľníckych novinách, Hospodárskych novinách, Novom slove, Mladých rozletoch, Predvoji a na Ministerstve poľnohospodárstva a výživy SR. Externe prednášal na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského a písal vysokoškolské skriptá. Svoju novinársku púť na plný

úväzok končil ako šéfredaktor časopisu Krásy Slovenska

Doménou jeho tvorby bola príroda, poľnohospodárstvo a rieka Dunaj. Je nositeľom prestížnych literárnych cien - E. E. Kischa a Vojtecha Zamarovského. Medzi jeho najznámejšie diela literatúry faktu patria **Mŕtve ramená volajú** (1966), **Po ľuďoch stopy** (1974), **Poľnými cestami** (1978), **Riečni ľudia** (1978), **Chlieb** (1980), **Dráma na kilometri** 1801 (1996).

In: Regionálna kartotéka
Galantskej knižnice

INFORMUJEME...

PODPORA KNIŽNÍC V RÁMCI GRANTOVÉHO SYSTÉMU MK SR

Po vykonanej reforme verejnej správy došlo aj v rezorte kultúry k jej decentralizácii, čo v praxi znamená, že kompetencie v tejto oblasti sa presunuli na územnú samosprávu. Obce a mestá teda už plne zabezpečujú z vlastných rozpočtov niektoré kultúrne potreby svojich občanov - medzi inými i činnosť knižníc. V súlade s programovým vyhlásením vlády a prioritami rezortu štát prispieva na podporu rozvoja kultúry v pôsobnosti územnej samosprávy v rámci svojej dotačnej politiky zo štátneho rozpočtu. V tomto smere sa stáva dôležitým nástrojom podpory štátnej kultúrnej politiky práve Grantový systém Ministerstva kultúry SR.

Finančná podpora v rámci grantového systému je založená na princípe adresnosti podpory, s dôrazom na kvalitu a prístupnosť kultúrnych hodnôt občanom a na efektívnosti poskytnutých finančných prostriedkov.

V rámci nášho regiónu požiadali o dotáciu z grantového systému MK SR na rok 2007 v programe 2 - kultúrne aktivity v oblasti pamäťových inštitúcií - v podprograme 2.1 knižnice a knižničná činnosť - celkom 3 knižnice (Galantská knižnica, Mestská knižnica Sereď a Obecná knižnica Veľké Úľany), ktorým sa podarilo získať finančné prostriedky na elektronizáciu knižnice v celkovej hodnote 125.000,- Sk (67% z celkovej požadovanej dotácie). I napriek skutočnosti, že projekty neboli podporené v plnej výške, určite splnili svoj účel a posunuli uvedené knižnice krôčik dopredu - smerom k modernizácii a atraktívnosti poskytovaných služieb.

Treba pripomenúť, že aktivity v uvedenom podprograme sú každoročne aktualizované, knižnice ich môžu využiť nie len na elektronizáciu, ale aj na organizovanie rôznych podujatí, prípadne modernizáciu priestorov a iné aktivity. V podaných žiadostiach o dotáciu na rok 2008 využili možnosť požiadať o finančnú podporu v tomto podprograme len dve knižnice z nášho regiónu - Galantská knižnica (Projekty: Obnova technického vybavenie a Ochrana fondu a majetku knižnice) a Mestská knižnica v Sereďi (Projekt: Dostupnosť knižničných služieb pre invalidných občanov) v celkovej hodnote 862.600,-Sk

V rámci podprogramu 2.5 - akvizícia knižníc boli v roku 2007 podporované predovšetkým obecné knižnice, čo spôsobilo, že projekty knižníc ako Galantská knižnica a Mestská knižnica v Seredi neboli podporené. Túto šancu získať finančné prostriedky na obnovu, prípadne rozšírenie fondu, využilo bohužiaľ len 5 knižníc (okrem už vyššie spomenutých) - Mestská knižnica Sládkovičovo, obecné knižnice Veľké Úľany, Trstice, Horné Saliby a Matúškovo. Projekty v celkovej hodnote 129.000,- Sk boli podporené na viac ako 96% (len v jednom prípade nebola požadovaná dotácia podporená na 100% - zníženie požadovanej dotácie však bolo len minimálne).

V roku 2008 požiadalo o finančnú podporu na nákup fondu celkom 7 verejných knižníc z nášho regiónu v celkovej hodnote 660.000,- Sk. Verím, že tieto projekty budú úspešné a prispedia k zlepšeniu situácie v doplňovaní fondov, čo pomôže knižniciam uspokojiť požiadavky svojich čitateľov a zároveň aj pri získavaní nových čitateľov.

-ig-

STRATÉGIA ROZVOJA SLOVENSKEHO KNIHOVNÍCTVA NA ROKY 2008-2013

Vláda SR na svojom zasadnutí dňa 7. novembra 2007 uznesením vlády SR č. 943/2007 schválila Stratégiu rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2008-2013. Materiál je zverejnený na stránke Ministerstva kultúry Slovenskej republiky - www.culture.gov.sk.

Schválený materiál koncepčne nadväzuje na Stratégiu rozvoja slovenského knihovníctva do roku 2006. Kľúčovým slovom v návrhu je „vedomostná spoločnosť“, ako predpoklad demokratického rozvoja, vedecko-technického pokroku, hospodárskeho rastu, sociálneho zabezpečenia a zvyšovania zamestnanosti. Medzi základné úlohy knižnice patrí zhromažďovanie a uchovávanie informácií. Súčasné požiadavky kladú na prvé miesto usporadúvanie, vyhľadávanie a sprostredkovanie týchto informácií. Zabezpečením slobodného a rovnoprávneho prístupu k týmto informáciám majú knižnice možnosť ovplyvňovať kvalitu života obyvateľstva.

Problematické oblasti v knižniciach a v ich činnosti zhrnula stratégia do ôsmich strategických oblastí:

Strategická úloha č.1: Informatizácia knižníc

Cieľ úlohy: postupný prechod k maximálnemu využívaniu informačných a komunikačných technológií vo všetkých oblastiach spoločenského, politického a hospodárskeho života. V rámci nej sú stanovené 2 ciele:
1.1 zabezpečiť v knižniciach trvalý, neobmedzený a finančne nenáročný prístup na internet pre všetkých občanov

1.2 vytvoriť integrované kooperačné, produkčné a prezentačné systémy a služby a zabezpečiť efektívny a rýchly prístup k informáciám, kultúrnemu, vedeckému a technickému dedičstvu pre potreby rozvoja vedomostnej spoločnosti

Strategická úloha č.2: Zabezpečenie informačných zdrojov pre knižnice

Cieľom úlohy je zabezpečiť pre knižnice a ich používateľov informačné zdroje v optimálnom množstve a postupne sa priblížiť v doplňovaní fondov k odporúčaniam IFLA, ale i k vyspelým európskym krajinám.

Strategická úloha č.3: Knižnično-informačné služby

Cieľ úlohy: modernizácia a zvyšovanie úrovne poskytovaných KIS všetkým obyvateľom bez rozdielu a odstraňovanie informačných bariér.

Strategická úloha č.4: Tvorba, ochrana a sprístupňovanie digitálneho kultúrneho a vedeckého dedičstva

Cieľ úlohy: prostredníctvom digitalizačných procesov zabezpečiť ochranu, spracovanie a sprístupňovanie dokumentov. Na zabezpečenie dlhodobej archivácie a sprístupňovanie digitálneho obsahu pre potreby vzdelania a kultúry vytvoriť v knižniciach technologické podmienky.

Strategická úloha č.5: Pasportizácia a ochrana starých a vzácných tlačí

Cieľ úlohy: zabezpečiť fyzickú ochranu, trvalé uchovávanie a sprístupňovanie všetkých druhov a typov knižničných dokumentov so zameraním na staré a vzácne tlače.....

Strategická úloha č.6: Rozvoj ľudských zdrojov a súvislé vzdelávanie zamestnancov knižníc

Cieľ úlohy: vypracovať model súvislého vzdelávania zamestnancov knižníc, ktorý umožní aj ich kariérny rozvoj. Pripraviť profesijné štandardy, ktoré umožnia cieľavedomú a systematickú profesionalizáciu zamestnancov knižníc.

Strategická úloha č.7: Podpora celoživotného vzdelávania a zvyšovania informačnej gramotnosti používateľov

Cieľ úlohy: podporovať rovnosť šancí pri plnení základného ľudského práva na celoživotné vzdelávanie.

Utvoriť podmienky na prístup občanov k nadobúdaniu nových a obnovovaniu už získaných zručností pri práci s informáciami, ktoré sú potrebné na trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti založenej na vedomostiach.

Dosiahnuť zlepšenie informačnej gramotnosti všetkých vrstiev obyvateľstva, najmä však absolventov stredných a vysokých škôl.

Strategická úloha č.8: Výstavba a rekonštrukcia knižníc, ochrana knižničného fondu

Cieľ úlohy: zabezpečiť pre knižnice také priestorové podmienky, aby mohli trvale uchovávať a sprístupňovať knižničné fondy a poskytovať služby používateľom na požadovanej úrovni vrátane bezbariérového prístupu.

V závere je skonštatované, že „súčasný stav knižníc a kvalita poskytovaných knižnično-informačných služieb nie sú uspokojivé a nekorešpondujú s európskymi trendmi“.

„Skvalitnenie organizačno-ekonomických, personálnych a priestorových podmienok v knižniciach, ak aj podpora vyšších foriem ich odbornej činnosti, zvýšenie kvality ochrany, uchovávanía a prezentácie historických knižničných fondov a historických knižničných dokumentov, nové informačné zdroje, nové formy služieb a nové formy práce s používateľmi sú dôležitým predpokladom ďalšieho pozitívneho rozvoja knižníc a celého knižničného systému v Slovenskej republike.“

Celé znenie predloženej stratégie je zverejnené na stránke Ministerstva kultúry Slovenskej republiky - www.culture.gov.sk, odborných knihovníckych portáloch (SNK; infolib), v časopise Knižnica, č.11-12 z roku 2007.

BRATISLAVSKÉ BIBLIOGRAFICKÉ DNI 2007

sa konali v dňoch 25-27.6.2007 v priestoroch Univerzitnej knižnice v Bratislave, na ktorom sa zúčastnili bibliografky našej knižnice Judita Kontárová a Zuzana Fajnorová. Seminár organizovala Slovenská národná knižnica v Martine - NBÚ. Prvý deň bol zameraný na spracovanie knižničných dokumentov (kníh, pohľadníc, plagátov a pozvánok) v MARC 21 a zmenám v MDT. Druhý deň bol venovaný Súbornému katalógu Články SR v systéme VIRTUA a ten posledný genealógii a rešeršovaniu v OPAC Virtua. Toto stretnutie nám prinieslo mnoho zaujímavých nových poznatkov a možnosť stretnutia s kolegyňami z ostatných knižníc Slovenska.

-jk-

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI OKRESU GALANTA NA WEBE!

Každé mesto, každá obec má významné osobnosti, ktoré zvýraznili a zviditeľnili jeho meno v histórii národa. Mnohokrát sa stane, že človek by rád vedel, kto sa z nich narodil, žil či pôsobil v našom okrese. Týmto „zvedavcom“ a nielen im poslúži Kartotéka významných regionálnych osobností okresu Galanta, ktoré už desaťročia buduje Oddelenie bibliografie a informatiky Galantskej knižnice. Kartotéka je budovaná analytickým rozpisom literárnych prameňov (knižných i časopiseckých, v poslednej dobe už aj elektronických) fondu regionálnej literatúry. Služi pre pracovníkov knižnice ako primárny prameň k zostavovaniu kalendárov, biografických slovníkov, personálnych bibliografií, k publikačnej činnosti ai. Samozrejme je prístupná aj pre študentov, odborných pracovníkov a ostatnú širokú verejnosť.

Informácie z nej boli uverejnené zatiaľ len v tlačenej podobe - Kalendár výročí osobností okresu Galanta (1998, 1999, 2000, 2001,2002), v súčasnosti vychádza biografický slovník galantských osobností (z príležitosti 770. výročia prvej písomnej zmienky o meste Galanta) a od roku 1999 s mesačnou periodicitou sa objavuje rubrika o osobnostiach Galanty (pod rôznymi názvami) v Galantských novinách - Galántai Újság, v rokoch 2002 a 2003 sa objavovala jej obdoba o osobnostiach Šale a okolia v Slove Šaľanov. Ostatnými používateľmi je kartotéka využívaná hlavne pri zostavovaní obecných monografií.

Elektronizácia neobišla ani knižnice - využívame pri našej práci elektronické databázy, Internet, CD ai., a pre našich používateľov a záujemcov máme sprístupnenú od roku 2006 vlastnú web stránku www.galantskakniznica.sk, na ktorej nájdete rôzne informácie o našej knižnici. Od septembra t. r. pribudli na nej aj významné osobnosti okresu, ktoré budú raz mesačne doplňované a aktualizované.

Judita Kontárová

HAYDN A ESTERHÁZYOVCI

Dňa 3.10.2007 usporiadala Galantská knižnica v rámci Kultúrneho leta 2007 a 770. výročia prvej písomnej zmienky o meste Galanta kultúrne podujatie pod názvom **Haydn a Esterházyovci**. Toto hudobné podujatie priamo nadväzovalo na prepožičanie Haydnovho mena Základnej umeleckej škole v Galante a bolo vyvrcholením tohto slávnostného dňa. Záštitu nad týmto podujatím prevzal veľvyslanec Rakúskej republiky Dr. Helmut Wessely. Pán veľvyslanec (jeho exelencia) sa osobne zúčastnil na hudobnom soirée a bol milo prekvapený prijatím, ktoré sa mu dostalo.

Program spočíval v prednáške Mgr. Ladislava Maťašovského, riaditeľa umeleckej školy o živote a diele Josepha Haydna a komorného koncertu Galantského klavírneho tria, ktoré interpretovalo hudbu tohto svetového veľikána vážnej hudby. Tento hudobný večer sa z nášho hľadiska veľmi vydaril, o čom svedčili aj reakcie publika po jeho skončení.

Galantská knižnica chce vytvoriť cyklus podobných predstavení, ktoré by boli venované osobnostiam svetovej vážnej hudby - ako sú napr. Bethoven, Schubert, Liszt, Šostakovič, Čajkovskij a mnohí ďalší. V minulom roku, keď sme tento cyklus začali, sme si pripomenuli tvorbu W. A. Mozarta. V budúcom roku by sme chceli pripraviť spoločenský večer venovaný Franzovi Schubertovi a jeho hudbe.

-zf-

ZAÚJÍMAVOSTI...

VYNALIEZAVÝ ZLODEJ

Talianskej polícii sa podarilo dolapiť muža, ktorý z knižníc a archívov v Ríme a Turíne odcudzil vzácne staré tlače a grafiku v súhrnnej hodnote 453.000 eur. Zadržaný podozrivý muž v stredných rokoch je obyvateľom Ríma. Pri páchaní tejto činnosti sa niekedy prezliekal za kňaza alebo celé hodiny striehol v toaletách a skladových miestnostiach knižníc vyčkávajúc na vhodnú príležitosť. Identifikačné čísla a knižničné pečiatky odstraňoval z odcudzených predmetov zmizikom. Časť ukradnutých materiálov sa mu podarilo predať talianskym a zahraničným zberateľom, informovala agentúra Reuters.

In:Knižnica - Roč. 8 (2007), č.8, str.47

VÝROBA KNÍH BY MALA BYŤ EKOLOGICKÁ

Viac než 200 spisovateľov z celého sveta podpísalo v januári petíciu, v ktorej žiadajú, aby sa knihy vyrábali iba zo stopercentne recyklovaného papiera. Kampaň za ekologickú výrobu kníh podporuje organizácia Greenpeace, ktorá zároveň informuje verejnosť, že pri výrobe nového papiera celulózový priemysel používa toxické látky. Hnutie za ekologickú výrobu kníh z recyklovaného papiera vzniklo v Kanade, ktorá je jedným z najväčších dodávateľov suroviny pre papierenský priemysel. Začínajú sa ukazovať prvé kladné účinky tejto kampane, príkladom môže byť vydavateľstvo Random House, ktoré produkuje knihy už len z recyklovaného papiera.

In:Knižnica-Roč.8 (2007), č.2-3, str.52

VÝZVA OSN NA PODPORU VÝSTAVBY KNIŽNÍC V AFRIKE

V marci tohto roka vydala Ekonomická komisia pre Afriku vyhlásenie, v ktorom uviedla, že hospodársky rozvoj Afriky je podmienený aj výstavbou knižníc a ich fungovaním. Počas prezentácie správy o stave knižníc a informačných služieb na tomto kontinente predseda spomínanej komisie Abraham Azubuire oznámil, že väčšina afrických škôl nemá knižnice. Ich zriadenie a podpora umožnia realizovať vzdelávacie úlohy vrátane celoživotného vzdelávania obyvateľstva a šírenia gramotnosti.

BIBLIOGRAFICKÁ ČASŤ ...**Výročia v 1. polroku 2008****Január**

1. 1. 1823 *Sándor PETŐFI, maďarský básnik
 8. 1. 1878 *Nikolaj Alexandrovič NEKRASOV, ruský básnik a prozaik
 9. 1. 1913 *Peter ZVON, slovenský spisovateľ
 9. 1. 1908 *Simone de BEAUVOIROVÁ, franc. prozaička a dramatická
 10. 1. 1883 *Alexej Nikolajevič TOLSTOJ, ruský prozaik a satirik
 11. 1. 1928 + Thomas HARDY, anglický románopisec a básnik
 12. 1. 1628 *Charles PERRAULT, francúzsky rozprávkár
 15. 1. 1813 +Anton BERNOLÁK, osvietenský spisovateľ
 19. 1. 2003 +Vojtech KONDRÓT, slovenský básnik a prekladateľ
 20. 1. 1858 *Selma LAGERLÖFOVÁ, švédska prozaička (NC 1909)
 21. 1. 1823 *Imre MADÁCH, maďarský básnik, dramatik, prozaik
 22. 1. 1788 *George Gordon Noël BYRON, anglický básnik
 23. 1. 1783 *STENDHAL, francúzsky spisovateľ
 25. 1. 1938 *Vladimir VYSOCKIJ, ruský básnik
 27. 1. 1923 *Krista BENDOVÁ, slovenská poetka, prozaička pre deti
 27. 1. 1923 +Krista BENDOVÁ, slovenská poetka, prozaička pre deti
 31. 1. 1933 +John GALSWORTHY, anglický románopisec a dramatik
 31. 1. 1923 *Norman MAILER, americký prozaik, dramatik, básnik

FEBRUÁR

6. 2. 1793 +Carlo GOLDONI, taliansky dramatik
 7. 2. 1958 +Betty MACDONALDOVÁ, americká prozaička
 8. 2. 1813 *Samuel TOMÁŠIK, slovenský básnik a prozaik
 8. 2. 1828 *Jules VERNE, francúzsky prozaik
 10. 2. 1898 *Bertolt BRECHT, nemecký dramatik, básnik, prozaik
 13. 2. 1903 *Georges SIMENON, belgický spisovateľ
 14. 2. 1573 +Ján SILVÁN, slovenský renesančný básnik
 17. 2. 1958 +Petr BEZRUC, český básnik
 17. 2. 1673 +Jean Poque Babtist MOLIERE, francúzsky dramatik,
 tvorca klasickej komédie
 21. 2. 1888 +Jozef Miloslav HURBAN, slovenský spisovateľ, novinár
 24. 2. 1928 *Viliam TURČÁNY, slovenský lyrik, prekladateľ poézie
 25. 2. 1978 +Ján PONIČAN, slovenský básnik

MAREC

3. 3. 1958 +Ivan Krasko, slovenský básnik
 6. 3. 1928 *Gabriel García MÁRQUEZ, kolumbijský prozaik (NC 1982)
 9. 3. 1903 *Fraňo KRÁL, spis. medzivojn. obdobia, básnik a prekladateľ
 10. 3. 1888 *Ivan STODOLA, slovenský dramatik a prozaik
 14. 3. 1913 *Dominik TATARKA, slovenský prozaik a prekladateľ
 16. 3. 1828 *Pavol DOBŠINSKÝ, folklorista a zberateľ ľud. slovesnosti
 20. 3. 1828 *Henrik IBSEN, nórsky dramatik
 20. 3. 43pn1 *Publius OVIDIUS Naso, rímsky básnik
 22. 3. 1748 *Samuel AMBROSIUS, osvietenský spisovateľ
 26. 3. 1908 *Betty MACDONALDOVÁ, americká prozaička
 28. 3. 1868 *Maxim GORKIJ, ruský prozaik, dramatik
 28. 3. 1943 *Oľga FELDEKOVÁ, slovenská prozaička
 30. 3. 1883 *Jaroslav HAŠEK, český spisovateľ
 31. 3. 1948 +Egon Ervin KISCH, „pražský“ spisovateľ píšuci nemecky

APRÍL

6. 4. 1958 +Vítězslav NEZVAL, český dramatik, básnik, prekladateľ
 9. 4. 1553 +Francois RABELAIS, franc. renesančný spis., humanista
 12. 4. 1823 *Alexander Nikolajevič OSTROVSKIJ, ruský dramatik
 16. 4. 1938 *Rudolf SLOBODA, slovenský prozaik a dramatik
 18. 4. 1878 +Daniel MARÓTHY, štúrovský básnik
 19. 4. 1928 +Ladislav KLÍMA, český prozaik, dramatik, básnik
 23. 4. 1918 *Maurice DRUON, francúzsky prozaik

MÁJ

1. 5. 1923 *Joseph HELLER, americký spisovateľ
 7. 5. 1708 +Ján SIMONIDES, slovenský spisovateľ
 16. 5. 1703 +Charles PERRAULT, francúzsky rozprávkár
 17. 5. 1873 *Henri BARBUSE, francúzsky básnik, prozaik, publicista
 19. 5. 1883 +Samo CHALUPKA, slovenský básnik
 21. 5. 1928 +Martin KUKUČÍN, slovenský prozaik a dramatik
 30. 5. 1593 +Christopher MARLOWE, anglický dramatik
 30. 5. 1778 +Francois Marie Arouet VOLTAIRE, franc. básnik, dramatik

JÚN

- 1. 6. 1983 +Anna SEGHERSOVÁ, nemecká autorka antifašistických románov
- 4. 6. 1798 +Giovanni Giacomo CASANOVA, taliansky spisovateľ, dobrodruh
- 5. 6. 1898 *Federico García LORCA, španielsky básnik, dramatik
- 13. 6. 1893 *Dorothy Leiga SAYERSOVÁ, anglická spisovateľka
- 14. 6. 1968 +Salvatore QUASIMODO, taliansky básnik (NC 1959)
- 16. 6. 1938 *Joyce Carol OATESOVÁ, americká prozaička
- 22. 6. 1898 *Erich Maria REMARQUE, nemecký spisovateľ
- 25. 6. 1903 *George ORWELL, britský spisovateľ
- 29. 6. 1913 *Gorazd ZVONICKÝ, slovenský básnik katolíckej moderny

BIBLIOGRAFIE

Oddelenie bibliografie a informatiky spracovalo a vydalo v roku 2007 okrem bibliografických letákov aj tri bibliografie.

Galéria galantských osobností - náš „skromný darček“ mestu Galanta, ktoré oslávilo v tomto roku 770. výročie prvej písomnej zmienky. Je to biografický slovník, ktorý obsahuje 147 hesiel. Sú do nej zaradené nežijúce osobnosti, ktoré sa podieľali na rozvoji politického, kultúrneho spoločenského a hospodárskeho života Galanty, alebo sa iným spôsobom prispeli k šíreniu jej dobrého mena. Osobné heslá sú radené abecedne, obsahujú priezvisko a meno, dátum a miesto narodenia či úmrtia, základné životopisné údaje s dôrazom na regionálne hľadisko. Nakoľko slovník má charakter informačného materiálu, literatúra o osobnosti je uvedená v zozname použitých prameňov. Kvôli ľahšej orientácii je doplnený registrom menným a registrom osobných charakteristík. Bibliografický slovník zostavila Judita Kontárová.

Jerguš Ferko (1956-2001)

Personálna bibliografia Jerguša Ferka, novinára, publicistu a prozaika bola zostavená pri príležitosti jeho nedožitých 50. narodenín a 5. výročia úmrtia. Obsahuje životopisné údaje, súpis jeho literárnej a novinárskej tvorby, recenzie na jeho diela a nekrológy. Bibliografiu uzatvára menný register. Zostavovateľkou je Zuzana Fajnorová.

Rozvoj afrického kontinentu podporí nielen tvorba digitálnych knižníc a archívov, ale aj dlhodobá ochrana intelektuálnych a kultúrnych hodnôt a artefaktov.

In:Knižnica - Roč. 8(2007), č. 2-3, str.38

Korene Jerguša Ferka siahajú do Košút (jeho matka, Hana Ferková rod. Strýčková - redaktorka, prekladateľka - je rodáčka z Košút). Košútsky cintorín je aj miestom jeho posledného odpočinku.

Bibliografia novín a časopisov

Je to už v poradí štvrtý súpis regionálnej periodickej tlače, zostavený pracovníčkami Galantskej knižnice. Obsahuje regionálnu periodickú tlač vychádzajúcu na území okresu Galanta za roky 2002-2006. V bibliografii sú zaradené časopisy a noviny, aj bibliografie, bulletiny, programové mesačníky kultúrnych zariadení, ktoré nespĺňajú celkom kritériá novín a časopisov. Má dve časti: časopisy vychádzajúce na území okresu Galanta a nadregionálne časopisy, ktoré síce nevychádzajú na našom území, ale sa ho obsahovo týkajú. Heslá sú radené abecedne podľa názvov novín. Súpis zostavila Judita Kontárová

-jk-

PLÁN EDIČNEJ ČINNOSTI NA ROK 2008

BIBLIOGRAFIE

- ❖ Alfonz Talamon 1966 - 2001. Personálna bibliografia
- ❖ Okres Galanta v tlači. Neperiodické dokumenty. Rok 2006.

BIBLIOGRAFICKÉ LETÁKY

- ❖ Mária Jančová
- ❖ Erich Maria Remarque
- ❖ Ján Smrek

METODICKE MATERIÁLY

- ❖ Knižovnícky obzor 1/2008
- ❖ Knižovnícky obzor 2/2008
- ❖ Štatistický prehľad o činnosti verejných knižníc v okrese Galanta za rok 2007

INÉ

- ❖ Pod lupou. Časopis literárnych prác žiakov základných škôl okresu Galanta